

۲۵۵۳۲۰۱

استحباب تعدد زوجات در ترازوی نقد

www.ketab.ir

تألیف:

زهرا محمد پرچوی

سرشناسه	: محمدپروچوی، زهرا، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: استحباب تعدد زوجات در ترازوی نقد/ تالیف زهرا محمدپروچوی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۰۹-۰۵۶۷-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۲۳۱] - ۲۴۱.
موضوع	: تعدد زوجات (فقه) Polygamy (Islamic law)
	تعدد زوجات - جنبه‌های مذهبی - اسلام - Islam -- Religious aspects - Polygamy
	تعدد زوجات - جنبه‌های قرآنی Polygamy -- Qur'anic teaching
	تعدد زوجات -- احادیث Polygamy -- Hadiths
	استحباب Estehbab
رده بندی کنگره	: BP۲۳۰/۱۷
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۹۴۰۰۹۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فقیه

www.ketab.ir
ارشدان
 مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

نام کتاب:	استحباب تعدد زوجات در ترازوی نقد
تألیف:	زهرا محمد پروچوی
ناشر:	آموزشی تالیفی ارشدان
ویرایش:	اول
نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۳
حروفچینی و صفحه آرایی:	www.irantypist.com
طراح و گرافیک:	www.irantypist.com
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۰۹-۰۵۶۷-۷
شمارگان:	۱۰۰۰
مرکز خرید آنلاین:	www.arshadan.com www.arshadan.net
مرکز پخش و توزیع:	۰۲۱۴۷۶۲۵۵۰۰
قیمت:	۲۸۸۰۰۰ تومان

پیشگفتار ناشر:

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
اکنون که به چشم عقل در می نگرم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی همتا، ای بخشنده ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشد و آن عنایت را به باژگونه از دست دهد. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می شود. از این بابت خوشحالیم که می توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

مقدمه

ازدواج و پیوند زناشویی سنت فطری بشر است و در ادیان مختلف و اسلام با دیده تاکید و اهتمام مورد توجه قرار گرفته است زیرا مصلحت فرد و جامعه منوط به پیوند زناشویی است.

برخی از مکاتب، ازدواج را امری نکوهیده و یا مانع پیشرفت می‌دانند و یا قائل به ارضای بدون حد و حصر غرائز جنسی هستند اما در مقابل دین مبین اسلام با اتخاذ رویکردی متعادل تنها راه ارضای نیاز جنسی را پیوند زناشویی می‌داند. از آنجائیکه اسلام برای خانواده شان و منزلت ویژه ای قائل شده است، در این زمینه آیات و روایات بسیاری وارد شده و در آن تشویق و ترغیب به ازدواج مطرح شده است بنابر نظر مشهور فقها، ازدواج از امور مستحب در اسلام است.

از طرف دیگر دین اسلام با ازدواج بدون حد و حصر مرد که به عنوان تعدد زوجات مطرح می‌شود به صورت قانونمند و در راستای دفاع از حقوق زنان برخورد کرده است. تعدد زوجات در اعصار و قرون مختلف حتی در میان ادیان گذشته وجود داشته و دین اسلام نیز آنرا پذیرفته و احکامی را برای آن مطرح کرده است. اگرچه اصل تعدد زوجات مورد پذیرش اسلام است اما شبهاتی پیرامون آن بوجود آمده که پژوهش در این زمینه را ضروری می‌سازد.

در دهه‌های اخیر این مطلب مورد توجه بیشتری قرار گرفته و برخی تعدد زوجات را مانند اصل نکاح مستحب می‌دانند و با ترویج حکم استحباب تعدد زوجات یکی از راه‌های برون رفت از مشکلات اخلاقی و حتی جمعیتی کشور را، عمل به این حکم مستحب معرفی کرده و به تبلیغ و توصیه ی آن در جامعه و فضاهای مجازی و تشکیل کلاس و دوره پرداخته اند.

با توجه به مطالعات انجام شده تالیف و تحقیق مستقلی در باب بررسی فقهی حکم تعدد زوجات صورت نگرفته و محققین تنها به تعدد زوجات در اسلام، تعدد زوجات رسول اکرم ص، شرایط تعدد زوجات و مسائلی از این دست پرداخته اند.

با بررسی‌های انجام شده، متأسفانه از سوی مراکز علمی، این مساله به صورت دقیق مورد بررسی قرار نگرفته و حکم اولیه تعدد زوجات مطرح نشده است. مسائلی همچون دفاع از حقوق زنان و مسائل فمینیستی از یک سو و عمل به دستور مستحب اسلام و تبعیت از رسول اکرم ص

و ازدیاد نسل از سوی دیگر، علت بحث بر انگیز بودن این مساله است. افزون بر اینکه عملکرد نادرست برخی افراد متدین، مشکلات و معضلات بسیاری را برای خانواده‌ها و جامعه به همراه داشته است.

پاسخ به این سوال که آیا تعدد زوجات واقعاً مستحب است یا خیر؟ ادله استحباب تعدد زوجات کدام است و سؤالاتی که پیرامون این حکم مطرح می‌شود ما را بر آن داشت که در این پژوهش این موضوع را از منظر فقه در سه فصل مورد بررسی قرار دهیم.

بدین منظور بعد از آنکه در فصل اول به بیان کلیات پرداخته و در آن پیشینه تعدد زوجات و چند همسری در ادیان مختلف را مطرح کردیم، گفتیم که تعدد زوجات از مسائل ابتکاری اسلام نیست بلکه به شهادت تاریخ قبل از اسلام در بسیاری از جوامع و مذاهب وجود داشته است. در واقع اسلام بنا به ضرورت‌هایی اصل مساله را پذیرفته و سعی کرده آن را تحت قیود و شرائطی قرار دهد تا برخی با سوء استفاده از این دستور اسلام به ظلم و ستم نپردازند.

در فصل دوم اقوال فقها در باب تعدد زوجات را همراه با ادله مطرح کرده و مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیده ایم که از میان این پنج قول، جواز مشروط تعدد زوجات به معنای عدم حرمت، با توجه به آیات و روایات قابل اثبات است. به بیان دیگر جواز مشروط تعدد زوجات، حقیقتاً اقدامی اصلاحی است که ماهیت آن اصلاح امر شایعی است که قبل از اسلام به نحو گسترده و غیر ضابطه مندی وجود داشته است و دین اسلام در صدد تشویق و ترغیب مردان برای تعدد زوجات نیست و ادله وارد شده در اثبات این امر قاصر است.

از آنجائیکه اسلام دین اجتماعی است و علاوه بر سعادت فرد مصالح اجتماع را نیز مورد توجه قرار می‌دهد، لذا با توجه به ضرورت‌های فردی و اجتماعی، ازدواج مجدد مرد، آن هم منوط به شرائط را جایز می‌داند به این معنا که در موارد ضروری و با توجه به مصالح فردی و اجتماعی ورعایت شرائط، تعدد زوجات حرام نیست.

در فصل سوم به تنقیح حکم جواز تعدد زوجات پرداخته و در این راستا آیات و روایات را مطرح کرده و در پرتو آن قصور ادله وارده در اثبات استحباب را نیز متذکر شده ایم. در بررسی روایات، احادیث باب نکاح از جمله نفقه، قسم و... را مطرح کرده و مورد بررسی قرار داده ایم علاوه بر آن در رد نظریه استحباب تعدد زوجات، روایات باب تکثیر نسل و امت، روایات باب اکرام زوجه و حب النساء را نیز مطرح کرده و مورد بررسی سندی و دلالتی قرار داده ایم. در انتها، به اختصار

آسیب‌های تعدد زوجات را نیز مطرح کرده ایم. در همینجا بر خود لازم می دانم از حوزه علمیه
جامعه الزهراء و اساتید بزرگوارم حجه الاسلام والمسلمین دکتر احمد احمدی تبار و سرکار
خانم دکتر زهره رجبیان که در تدوین این اثر مرا یاری نموده اند تشکر کنم.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۲۵
گفتار اول: مفهوم شناسی	۲۶
۱. استحباب	۲۶
معنای لغوی	۲۶
معنای اصطلاحی	۲۶
الف: مستحب نفسی	۲۸
ب: مستحب غیری	۲۸
ج: مستحب عینی و کفائی	۲۹
۲. ازدواج	۲۹
معنای لغوی	۲۹
معنای اصطلاحی	۳۰
۳. جواز	۳۱
معنای لغوی	۳۱
معنای اصطلاحی	۳۱
۴. کراهت	۳۲
معنای لغوی	۳۲
معنای اصطلاحی	۳۳
اقسام کراهت	۳۳
الف: مکروه اصلی	۳۳
ب: مکروه تبعی	۳۴
ج: مکروه غیری	۳۴
۵. تعدد زوجات (چند همسری)	۳۴
معنای لغوی	۳۴
معنای لغوی تعدد	۳۵
معنای لغوی زوجات	۳۵
معنای اصطلاحی تعدد زوجات	۳۶

گفتار دوم: تاریخچه چند همسری ۳۶

۱. چند همسری در ادیان مختلف ۳۸

الف: یهودیت ۳۸

جمع‌بندی ۴۳

ب: مسیحیت ۴۳

جمع‌بندی ۴۵

ج: زرتشت ۴۵

جمع‌بندی ۴۸

د: اسلام ۴۸

جمع‌بندی ۴۸

۲. چند همسری در اعصار مختلف ۴۹

الف: قبل از اسلام ۵۰

۱. ایرانیان ۵۰

جمع‌بندی ۵۳

۲. اعراب ۵۳

جمع‌بندی ۵۴

ب: بعد از اسلام ۵۵

۱. ایرانیان ۵۵

جمع‌بندی ۵۶

۲. اعراب ۵۶

جمع‌بندی ۵۷

فصل دوم: آراء فقها در رابطه با تعدد زوجات و ادله فقهی آن ۵۹

گفتار اول: بیان دیدگاههای قدما و متاخرین و نقد و بررسی ادله آنها ۶۰

دیدگاه اول: حرمت تعدد زوجات ۶۰

مقدمه ۶۰

دلیل حرمت تعدد زوجات ۶۱

اشکال ۶۲

۶۲	 بررسی سندی
۶۳	 اشکال
۶۳	 جواب
۶۴	 دیدگاه دوم: کراهت تعدد زوجات
۶۴	 مقدمه
۶۴	 ادله کراهت تعدد زوجات
۶۵	 دلیل اول: ایجاد کدورت بین همسران
۶۵	 اشکال
۶۵	 دلیل دوم: جلوگیری از ظلم و جور
۶۵	 اشکال
۶۶	 جواب
۶۶	 دلیل سوم: عدم وجود روایات دال بر استحباب تعدد زوجات
۶۶	 اشکال
۶۷	 بررسی سندی
۶۷	 اشکال
۶۷	 روایت اسحاق بن عمار
۶۸	 بررسی سندی
۶۸	 اشکال
۶۸	 دلیل چهارم: تمام نبون دلالت آیه ۳ سوره نساء
۶۹	 اشکال
۶۹	 جمع‌بندی
۷۰	 دیدگاه سوم: جواز تعدد زوجات
۷۰	 مقدمه
۷۲	 ادله قائلین به جواز تعدد زوجات
۷۳	 دلیل اول: آیه ۳ سوره نساء
۷۳	 کیفیت استدلال
۷۴	 اشکال
۷۵	 جواب

۷۶	اشکال
۷۷	جواب
۷۷	دلیل دوم: روایات
۷۷	روایت فضل بن شاذان
۷۷	بررسی سندی
۷۷	کیفیت استدلال
۷۸	روایت محمد بن مسلم
۷۸	بررسی سندی
۷۸	کیفیت استدلال
۷۸	روایت منصور بن حازم
۷۹	بررسی سندی
۷۹	جمع بندی
۷۹	دلیل سوم: سوره متشرعه
۷۹	دلیل چهارم: اجماع فقها
۸۰	اشکال
۸۰	جمع بندی
۸۰	دیدگاه چهارم: استحباب تعدد زوجات
۸۰	مقدمه
۸۱	ادله قائلین به استحباب تعدد زوجات
۸۱	دلیل اول: آیه ۳ سوره نساء
۸۲	اشکال
۸۲	بررسی شأن نزول آیه
۸۳	بررسی سیاق آیه
۸۵	بررسی فقرات آیه
۸۵	و ان خفتم
۸۷	اشکال
۸۸	جواب
۸۹	ذلک ادنی الا تعولوا

۹۰.....	دلیل دوم: تأسی به رسول اکرم (ص).....
۹۰.....	اشکال.....
۹۲.....	دلیل سوم: تأسی از معصومین (ع).....
۹۲.....	اشکال.....
۹۴.....	دلیل چهارم: اطلاق نصوص.....
۹۴.....	روایت یونس بن عبد الرحمن.....
۹۵.....	بررسی سندی.....
۹۵.....	اشکال.....
۹۵.....	روایت اسحاق بن عمار.....
۹۶.....	بررسی سندی.....
۹۶.....	اشکال.....
۹۷.....	روایت هشام بن سالم.....
۹۷.....	بررسی سندی.....
۹۷.....	اشکال.....
۹۷.....	دلیل پنجم: تکثیر نسل و امت.....
۹۸.....	روایت عوالی اللثالی.....
۹۸.....	بررسی سندی.....
۹۸.....	اشکال.....
۹۹.....	اشکال دیگر.....
۹۹.....	روایت جابر.....
۱۰۰.....	بررسی سندی.....
۱۰۰.....	اشکال.....
۱۰۱.....	روایت ولید بن صبیح.....
۱۰۱.....	بررسی سندی.....
۱۰۱.....	بررسی دلالت.....
۱۰۱.....	اشکال.....
۱۰۲.....	جمع‌بندی.....
۱۰۲.....	دلیل ششم: نیاز جنسی مرد.....

اشکال.....	۱۰۲
جمع‌بندی.....	۱۰۳
دیدگاه پنجم: استحباب اکتفا به یک زوجہ.....	۱۰۴
مقدمه.....	۱۰۴
ادله قائلین استحباب اکتفا به یک زوجہ.....	۱۰۴
دلیل اول: اجماع فقہا.....	۱۰۴
اشکال.....	۱۰۵
جواب.....	۱۰۵
دلیل دوم: عدم دلیل بر زیادتی و نقصان.....	۱۰۵
اشکال.....	۱۰۶
دلیل سوم: عمل به احتیاط.....	۱۰۶
توضیح قول ابن براج.....	۱۰۶
جمع‌بندی.....	۱۰۷
جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....	۱۰۸
گفتار دوم: بررسی شرائط تعدد زوجات.....	۱۰۹
بررسی شرط عدالت در قسم و نفقه.....	۱۰۹
۱. قسم.....	۱۱۵
تعریف قسم و اقوال فقہا.....	۱۱۵
کیفیت قسم.....	۱۱۸
قول اول: وجوب قسم بعد از عقد و تمکین.....	۱۱۹
ادله قول اول و نقد و بررسی ادله.....	۱۲۱
۱. قرآن کریم.....	۱۲۱
۲. روایات.....	۱۲۲
۳. تأسی به رسول اکرم (ص).....	۱۲۸
جمع‌بندی.....	۱۲۹
قول دوم: وجوب قسم بعد از شروع.....	۱۲۹
جمع‌بندی.....	۱۳۱
ادله.....	۱۳۱

۱۳۱	 ۱. قرآن
۱۳۱	 ۲. روایات
۱۳۷	 زمان قسم
۱۳۷	 ادله
۱۳۸	 روایت ابراهیم الکرخی
۱۳۸	 بررسی سندی
۱۳۸	 استدلال
۱۳۸	 روایت امام علی (ع)
۱۳۹	 نقد و بررسی
۱۴۰	 افعال واجب در قسم
۱۴۰	 مقدمه
۱۴۲	 ادله
۱۴۲	 آیه ۱۹ سوره نساء
۱۴۳	 اشکال
۱۴۳	 روایات
۱۴۳	 بررسی سندی
۱۴۴	 استدلال
۱۴۴	 اشکال
۱۴۴	 جمع بندی
۱۴۵	 ۲. نفقه
۱۴۶	 عدالت در نفقه
۱۴۶	 اقوال فقها در زمینه مقدار نفقه
۱۴۸	 جمع بندی
۱۴۸	 ادله
۱۴۸	 آیات قرآن
۱۴۸	 آیه ۳ سوره نساء
۱۴۹	 و عاشروهن بالمعروف
۱۴۹	 روایات

۱۴۹.....	روایت علی بن الحسین.....
۱۵۰.....	روایت عبدالملک بن عتبہ.....
۱۵۱.....	روایت معمر بن خلاد.....
۱۵۲.....	روایت حلبی.....
۱۵۲.....	جمع بندی.....
۱۵۴.....	۳. توان جنسی.....
۱۵۴.....	ادله.....
۱۵۴.....	آیه ۱۹ سوره نساء.....
۱۵۵.....	روایات.....
۱۵۶.....	نقد و بررسی.....
۱۵۷.....	جمع بندی.....
۱۵۹.....	فصل سوم: بررسی همه جانبه نظریه جواز مشروط تعدد زوجات.....
۱۶۰.....	مقدمه.....
۱۶۱.....	ادله پذیرش جواز مشروط تعدد زوجات.....
۱۶۱.....	گفتار اول: مطابقت با آیات قرآن.....
۱۶۱.....	۱. آیه ۳ سوره نساء.....
۱۶۱.....	شان نزول.....
۱۶۳.....	اشکال.....
۱۶۴.....	جواب.....
۱۶۴.....	سیاق آیه.....
۱۶۵.....	بررسی مفردات آیه.....
۱۶۵.....	وَإِنْ خِفْتُمْ الْإِتْقَانُ الْيَتَامَىٰ ... فَاَنْ خِفْتُمْ اَلَا تَعْدِلُوا.....
۱۶۸.....	فانكحوا ما طاب لكم.....
۱۷۰.....	مثنی و ثلاث و رباع.....
۱۷۰.....	اشکال.....
۱۷۰.....	جواب.....
۱۷۱.....	فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ.....

۱۷۲.....	ذَلِكَ أَذْنَىٰ إِلَّا تَعُولُوا.....
۱۷۳.....	جمع‌بندی.....
۱۷۳.....	۲. آیه ۱۲۹ سوره نساء.....
۱۷۴.....	بررسی سند روایت.....
۱۷۷.....	۲. آیات دارای عناوین (نساء)، (ازواج) و مانند آن.....
۱۷۷.....	اشکال.....
۱۷۷.....	جواب.....
۱۷۸.....	گفتار دوم: مطابقت با مدلول روایات.....
۱۷۸.....	۱. روایات مربوط به ازدواج دائم مرد با چهار زن.....
۱۷۸.....	روایت جمیل بن دراج.....
۱۷۸.....	بررسی سندی.....
۱۷۹.....	بررسی دلالت.....
۱۷۹.....	روایت فضل بن شاذان.....
۱۷۹.....	بررسی سندی.....
۱۸۰.....	بررسی دلالت.....
۱۸۰.....	روایت محمد بن مسلم.....
۱۸۰.....	بررسی سند.....
۱۸۱.....	بررسی دلالت.....
۱۸۱.....	روایت عثمان بن عیسی.....
۱۸۲.....	بررسی سندی.....
۱۸۲.....	بررسی دلالت.....
۱۸۲.....	روایت محمد بن سنان.....
۱۸۳.....	بررسی سندی.....
۱۸۴.....	بررسی دلالت.....
۱۸۴.....	روایت مجمع البیان.....
۱۸۴.....	بررسی سندی.....
۱۸۴.....	بررسی دلالت.....
۱۸۵.....	روایت منصور بن حازم.....

۱۸۵	 بررسی سندی
۱۸۵	 بررسی دلالت
۱۸۵	 جمع‌بندی
۱۸۶	 ۲. روایات باب قسم
۱۸۷	 روایاتی که در آنها در مورد کیفیت قسم، سوال شده است.
۱۸۷	 روایت عبد الرحمن بن ابی عبدالله
۱۸۷	 بررسی سندی
۱۸۷	 بررسی دلالت
۱۸۸	 روایت محمد بن مسلم
۱۸۸	 بررسی سندی
۱۸۸	 بررسی دلالت
۱۸۹	 روایت عبد الله بن عباس
۱۸۹	 بررسی سندی
۱۸۹	 بررسی دلالت
۱۸۹	 روایت محمد بن مسلم
۱۹۰	 بررسی سندی
۱۹۰	 بررسی دلالت
۱۹۰	 روایت حلبی
۱۹۰	 بررسی سندی
۱۹۱	 بررسی دلالت
۱۹۱	 روایت سماعه بن مهران
۱۹۱	 بررسی سندی
۱۹۲	 بررسی دلالت
۱۹۲	 روایت ابراهیم کرخی
۱۹۲	 بررسی سندی
۱۹۲	 بررسی دلالت
۱۹۳	 روایت علی بن جعفر
۱۹۳	 بررسی سندی

۱۹۳.....	بررسی دلالت.....
۱۹۴.....	روایت زراره.....
۱۹۴.....	بررسی سندی.....
۱۹۴.....	بررسی دلالت.....
۱۹۴.....	جمع‌بندی.....
۱۹۵.....	روایاتی که در آن، تفضیل یک زوجه بر دیگری مطرح شده است.....
۱۹۵.....	روایت حسن بن زیاد.....
۱۹۶.....	بررسی سندی.....
۱۹۶.....	بررسی دلالتی.....
۱۹۶.....	روایت محمد بن مسلم.....
۱۹۷.....	بررسی سندی.....
۱۹۷.....	بررسی دلالتی.....
۱۹۷.....	روایت حلبی.....
۱۹۷.....	بررسی سندی.....
۱۹۸.....	بررسی دلالتی.....
۱۹۸.....	روایت علی بن عقبه.....
۱۹۸.....	بررسی سندی.....
۱۹۹.....	بررسی دلالتی.....
۱۹۹.....	جمع‌بندی.....
۱۹۹.....	روایات باب نفقه.....
۱۹۹.....	روایت عبدالملک بن عتبہ.....
۲۰۰.....	بررسی سندی.....
۲۰۰.....	بررسی دلالتی.....
۲۰۰.....	روایت معمر بن خلاد.....
۲۰۱.....	بررسی سندی.....
۲۰۱.....	بررسی دلالت.....
۲۰۱.....	عقاب الاعمال.....
۲۰۱.....	بررسی سندی.....

۲۰۲.....	جمع‌بندی
۲۰۲.....	عدم دلالت روایات تکثیر و ازدیاد نسل بر استحباب چند همسری
۲۰۳.....	روایت عبد العلی بن اعین
۲۰۳.....	بررسی سندی
۲۰۳.....	بررسی دلالتی
۲۰۴.....	اشکال
۲۰۵.....	محمد بن مسلم
۲۰۵.....	بررسی سندی
۲۰۵.....	بررسی دلالت
۲۰۵.....	اشکال
۲۰۶.....	روایت سلیمان بن جعفر
۲۰۶.....	بررسی سندی
۲۰۷.....	روایت عوالی العالی
۲۰۷.....	بررسی سندی
۲۰۷.....	پاسخ
۲۰۸.....	جمع‌بندی
۲۰۸.....	مطابقت با روایات باب حب النساء
۲۰۹.....	روایت اسحاق بن عمار
۲۰۹.....	بررسی سندی
۲۰۹.....	بررسی دلالتی
۲۱۰.....	اشکال
۲۱۰.....	روایت عمر بن یزید
۲۱۰.....	بررسی سندی
۲۱۱.....	بررسی دلالتی
۲۱۱.....	روایت معمر بن خلاد
۲۱۱.....	بررسی سندی
۲۱۲.....	بررسی دلالتی
۲۱۲.....	روایت سکین نخعی

۲۱۲.....	بررسی سندی
۲۱۳.....	بررسی دلالت
۲۱۳.....	روایت حفص بن بختری
۲۱۳.....	بررسی سندی
۲۱۳.....	بررسی دلالتی
۲۱۴.....	روایت ابن ابی عمیر
۲۱۴.....	بررسی سندی
۲۱۴.....	بررسی دلالت
۲۱۵.....	روایت علی بن حسان
۲۱۵.....	بررسی سندی
۲۱۵.....	بررسی دلالت
۲۱۵.....	روایت عمر بن یزید
۲۱۶.....	جمع‌بندی روایات باب حب النساء
۲۱۶.....	۳. مطابقت باروایات باب اکرام زوجه
۲۱۷.....	روایت هشام بن سالم
۲۱۷.....	بررسی سندی
۲۱۷.....	بررسی دلالت
۲۱۸.....	روایت سماعه
۲۱۸.....	بررسی سندی
۲۱۸.....	بررسی دلالت
۲۱۹.....	روایت علی بن غراب
۲۱۹.....	بررسی سندی
۲۱۹.....	بررسی دلالتی
۲۱۹.....	جمع‌بندی
۲۲۰.....	گفتار سوم: مطابقت با سیره
۲۲۱.....	گفتار چهارم: اجماع
۲۲۱.....	جمع‌بندی
۲۲۲.....	گفتار پنجم: آسیب‌ها

۱. از بین رفتن آرامش در خانواده..... ۲۲۳
۲. تأثیر ازدواج مجدد پدر بر فرزندان ۲۲۳
۳. زمینه سازی برای بداخلاقی و مشاجرات خانوادگی ۲۲۴
- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۲۲۷
- منابع ۲۳۱